

TYÖTURVALLISUUS

1. Katso linkistä <https://www.youtube.com/watch?v=MDi296x2taw> työturvallisuuteen liittyvä video YouTubesta ja vastaa kysymyksiin.

- Miksi työturvallisuus on sinusta tärkeää?
- Mitä seurauksia epäjärjestyksellä on turvallisuudelle? Mainitse esimerkkejä.
- Mistä epäjärjestys mielestäsi johtuu?
- Miten itse voin paremmin huomioida siisteyden ja järjestyksen teknisen työn tunneilla?
- Kenen tehtävä työskentelyn jälkien siivoaminen on?

2. Lue koulutyössä tapahtuneista työtapaturmista ja vastaa kysymyksiin.

a) *"Peruskoulun yhdeksännen luokan oppilas oli 29.5.1990 höylännyt **oikohöylällä** ohjeiden vastaisesti liian pientä laudan kappaletta käyttämättä terän suojalaitetta. Työnteessään lauttaa oppilaan vasemman käden sormet osuivat terään. Tämän seurauksena vasemman käden neljä sormea ja oikean käden keskisormi leikkautuivat terässä. Opettaja oli ennen tapaturmaa poistunut hetkeksi lautavarastoon."*

- Pohdi mitkä seikat johtivat tapaturmaan. Mainitse vähintään kaksi asiaa.

b) *"Vuonna 2007 tapahtuneessa onnettomuudessa opettaja oli varmistunut siitä, ettei oppilaita työskennellyt vaarallisella koneella, **vannesahalla**. Hän poistui hetkeksi valvomaan toisten oppilaiden työsuoritusta toiseen tilaan, josta ei ollut näköyhteyttä koneelle. Kuitenkin 7. luokan oppilas oli mennyt omin päin ohjeiden vastaisesti sahaamaan harjoitustyöhön kuulumatonta pyöreää puupalikkaa vannesahalla. Hän sai vammoja kahteen sormeen vannesahan terästä pyöreään puukappaleen pyörähdettyä koneessa. Pyöreiden kappaleiden sahaaminen vannesahalla oli ehdottomasti kiellettyä."*

- Pohdi jälleen mitkä seikat johtivat tapaturmaan. Mainitse vähintään kaksi asiaa.

c) ” Vuonna 2005 tapahtuneessa vahingossa oli kyseessä reiän poraaminen **pylväsporakoneella** pöytälipputangon kantaosaan lipputangon vartta varten. Kaikkien muiden tehtyä työsuorituksen viimeisenä työskennelleen 10-vuotiaan tytön hiukset tarttuivat yllättäen poranterään. Hän ei käyttänyt tarjolla olevaa hiussuojaa. Opettaja oli ollut vieressä valvomassa ryhmän oppilaiden työsuoritusta, mutta hän oli poistunut tilapäisesti parin askelen päähän. Oppilaalle ei tullut onnettomuudesta pysyvää vammaa, vaikka hiuksia irtosi päänahasta.

- Pohdi, miten onnettomuus olisi voitu estää?

3. **Oppitunneilla olet kuullut opastusta erityisesti muutamien työkoneneiden osalta. Tutki kuvia koulun koneista, muistele mitä tiedät laitteen käytöstä ja vastaa kysymyksiin.**

- Muistatko mikä kone tämä on? Kerro kaikki mitä muistat sen turvallisesta käytämisestä. Mitä suojaimia sinun on käytettävä työskentelyn aikana?

-Mikä laite tämä on? Mitä turvallisuusohjeita muistat sen käyttöön liittyen?
Mitä suojaimia työskennellessä on hyvä käyttää?

-Mikä kone tämä on? Mitä suojaimeja tarvitset sitä käyttäessäsi? Miten varmistat turvallisen poraamisen?

- Mikä laite tämä on? Onko sen käyttö vaaratonta? Mitä suojaimia tämän kanssa kannattaa käyttää? Perustele vastauksesi.

4. Tutki koneiden käyttöoikeustaulukkoa. Mitä laitteita tai koneita voit käyttää ilman opettajan valvontaa? Entä mitkä laitteet tai koneet vaativat opettajan välitöntä valvontaa? Mitä arvelet välittömän valvonnan tarkoittavan?

KÄYTTÖOIKEUSTAULUKKO		
Kone tai laite	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9
Käsityökoneet (sähkökäyttöiset)		
akkuporakone	x	x
kulmahiomakone (100–125 mm)	-	(x)
kuviosaha, heiluripistosaha	(x)	x
porakone	(x)	x
tasohiomakone	x	x
Paineilmakäyttöiset käsityökoneet	-	(x)
Muut koneet ja laitteet		
ahjo	x	x
CNC-jyrsin	(x)	x
hallinosturi	-	x
hydraulinen puristin	-	(x)
kaarisakset	(x)	(x)
konesaha (metalli)	-	x
kuviroleikkuri (metalli)	(x)	x
alajyrsin-pöytäyhdistelmä	-	(x)
konelehtisaha	x	x
metallisorvi	-	(x)
muotorautaleikkuri	(x)	x
nauha-, lautas- ja karahiomakone (puu)	x	x
nauhahiomakone (metalli)	(x)	x
nestekaasukuumennuslaitteet	(x)	x
kaasuhiatus- ja leikkauslaitteet	-	(x)
oikohöylä	-	(x)
oikohöylä (ASL)	-	x
penkkihiomakone	(x)	x
piستهitsauslaite tai -pihti	(x)	x
plasmaleikkuri	-	(x)
pylväs- ja pöytäporakone (ei TKKS)	-	x
pylväs- ja pöytäporakone (TKKS)	x	x
puusorvi (TKLS)	x	x
puusorvi (ei TKLS)	(x)	x
pyörösaha	-	(x)
talttaporakone	-	x
tasohöylä	-	x
vannesaha	-	(x)
valokaarihiatuslaite	-	x

Lyhenne TKKS = toimintaan kytketyllä karasuojalla

Lyhenne TKLS = toimintaan kytketyllä lastensuojalla

Lyhenne ASL = automaattisella syöttölaitteella varustettuna

- = ei saa käyttää

x = saa käyttää opetuksen ja harjoittelun jälkeen silmäläpidon alaisena (ei opeteta välttämättä kaikille oppilaille)

(x) = saa käyttää opetuksen ja harjoittelun jälkeen vain opettajan välittömän valvonnan alaisena (ei opeteta välttämättä kaikille oppilaille)